

Dr. Kolláth György

Másfél éve nem mértékadó nemzetközi sporthír, hanem belpolitikai akció a 2012. évi, budapesti olimpia-rendezés szándék-nyilatkozata. A minap ennek kapcsán a sportminiszter - másokat megbélyegezve - kampánylogikáról és „következményekről” beszélt. Nem is sejtí, mennyire igaza van! Újabban azt terjesztik: a pólósok győzelmi mámore váltotta ki Sydney-ben az „egy Isten...5 karika”-szlogent, amely a miniszterelnököt a kandidálás meghirdetésére ragadtatta. Sokak szerint ez fordítva sem igaz. Visszatérően „nagy álmról” olvashatunk. X álmodik Y-nak. Krúdy vagy Freud legyen a talpán, aki ezt megfejti.

Cím
Bábjáték
Dátum
2002.02.05.

Előttünk egy nemes ügy, amely - hozzá méltó előkészítés, valós rangsorolás és türelmes erőfeszítés esetén - évtizedekre adhatna „találkozási pontot”, perspektívát és erőt a sportszerető társadalomnak. Ennek jelei mégsem láthatók. Félő, hogy a nagy nekibuzdulás lufi, mely hamar kipukkad. Megalapozottság híján persze merészebb álm is szőhető volna. Miért ne adhatnánk mi az ENSZ főtítkárát, miért ne lehetne saját úrbázisunk, piramisunk, Nagy Falunk avagy újabb arany csapatunk? Csupán akarni kell és elég beszélni róla? Érzük be annyival, hogy a narancsot termő banánköztársaság látványosan bedobja a kalapját? Lesz, ami lesz belőle? Tudják az ifjak is, hogy nem nekünk áll a zászló. A szavakon túl bő egy éve jóformán semmi sem történt, ami hitelesítené az elhatározást. De mondja csak a rút ellenzék erre, hogy nem kér a gyümölcsből! Lehet az olimpia pusztán a sportszeretet, az önbizalom, a hit kérdése? Ha aztán a „globalizált” világ legyőz bennünket, sebj? Talán még adu is válhat belőle? Mi megpróbáltuk. A részvét(él) a fő.

Magam is szeretnék látni egy itthoni olimpiát. Remélem, annak jogi infrastruktúráját önkéntesként gondolhatom. De ma egyfelől a másodszándékú, érzelgős fecsegés, másfelől a profizmus és az alternatívák hiánya zavar. Nem igaz, hogy csak két választás van: Deutsch Tamás üres vagy teli batyuval, illetve saját vagy össznemzeti szókészlettel megy-e a Téli Olimpiára. Mindegy, csak menjen?!

Komoly férfiak szédítik az országot azzal, hogy tíz év múlva szükséges, időszerű, elérhető és tuti üzlet lenne számunkra a monstre sport-fesztivál. Emelkedett, mégis fűrészpör-ízű parlamenti határozat-tervezet készül(t) a kandidálásról. (H/5649. számon, külön jelezve, hogy ez új változat. Képzeltetik, milyen volt a régebbi! Még kétszer vagy háromszor vissza kellett volna dobní átdolgoztatásra.) Benne bikkfanyelven ui. ilyen kitételek vannak: „a sikeres pályázat érdekében szükséges nemzeti egyetértést és összefogást az állampolgárok lehető legszélesebb körének bevonásával, véleménynyilvánítási lehetőségének biztosításával, a közvetlen és a közvetett demokrácia intézmény-rendszerén keresztül” szorgalmaznák, s a fejlesztések indítása „a 2003. évi állami költségvetés keretében” történék. Lefordítva: egyetértés csak a siker érdekében kell, a nép beszélhet, de dönteni nem ő fog, pénz pedig majd csak jövőre lesz, idén a szó is elég. Önleplező mondat továbbá, hogy a Kormány parlamenti felkérésre „tegyen meg mindent a magyar sport átfogó fejlesztése érdekében”, mivel az olimpia „az általános sportpolitikai célok mellett... a magyar sport átfogó fejlesztésére vonatkozó döntés is”. Magyarul: a főmenü az olimpia, a mellékszál a sport fejlesztése. Ok követi az okozatot és nem fordítva.

Százezer aláírás nyújt hangulati aláfestést. Látszólag polémia már csak abban van, hogy vajon plenáris vita nélkül megúszható-e a döntés, avagy a T. Házat az ügy behatóbban is érdekli. A szabaddemokraták a bejelentkezés módját következetesen blöffnek tartják. A többiek többé-kevésbé lelkesednek az ügyért. Félnek a népszerűség-vesztéstől. Ennek ellenére szemrehányást kapott az ellenzék, mert nem járult hozzá a Hárszabálytól való, négyötödös eltéréshez. Mintha az egész csak formális közügy, lefutott meccs volna. Nem az. Tudják, mikor lesz 2012-ben nálunk olimpia?

Dr. Kolláth György

Alkalmasint akkor, amikor a MIÉP kongresszusán a 100 tagú cigányzenekar a „Hegedűs a háztetőn”-ből ad elő részleteket. A cimbalmo(s)t pedig egyenesen Grespik dr. üti.

Jó az, ha neves sportolók, sportvezetők, közéleti személyiségek, reménybeli befektetők szeretnék, hogy Budapest olimpiát rendezzen. Eljön ennek is az ideje. E körben legfeljebb az nem tetszik, hogy cikizik azt, aki kételkedni merészel. A politika kedvezményezettjeitől talán el is várják a felsorakozást. Mégsem gondolnám, hogy a talpnyalásban mindig a talp a hibás. Egy jól kormányzott, demokratikus országban ugyanakkor másként számol az esélyekkel a szurkoló és másként a felelős állami döntéshozó. Utóbbinak elemi kötelessége az előfeltételeket higgadtan számba venni, a különböző érdekeket összemérni és az elhatározást azok egyetértésével meghozni, akik a terheket viselik. Különben marad a kenyeret és cirkuszt paternalista leereszkedése.

Egy friss MEDIÁN-felmérés szerint a lakosság ötöde tartja valószínűnek a pályázat sikerét, és 45 %-a helyeselné is azt. Ezzel szemben a kormány-kampány általában 70 % feletti támogatást emleget. Ismét, mint már annyiszor a gyermeki szintű, vágy-elvű kommunikáció ütközik a józanság aggodalmával, s a dolgok reális helyi értékével. Hiba, ha nem csak a 12 éves gyerek szintjén szólítanak meg, hanem cselekvőképtelen kisdednek, illetőleg ostobának is néznek bennünket. Miközben mindenki tud(hat)ja, hogy csak Amerikából 8, Németországból pedig 5 város pályáznék, világszerte pedig 22 aspiráns próbálkoznék. A magyarok esélye marginális. Mégsem ezért megalapozatlan a politikai akciózás, hanem azért, mert egyelőre semmi sem jelzi a szándék végiggondoltságát, a döntés hozzáértését, következetességét, jól bemért feltételeit és a nemzet tudatos vállalását.

Magyar törvényben először 1921-ben bukkant fel az olimpia-rendezés gondolata: „Az állami pénzügyek rendezése után a nemzetközi megbízás alapján rendezendő olimpiai játékok...megtartására Budapesten Nemzeti Stadiont kell létesíteni.” A stadion, melyről a korabeli testnevelési törvény szólt, bő 20 év múlva készült el. Kicsit hasonló a milió ma is. Egy olimpia megpályázásának kemény közgazdasági, infrastrukturális, sportszakmai, társadalompolitikai és nemzetközi előfeltételei volnának. Ezeket a voluntarizmus nem segít és nem is változtat. Magyarországon ebben az évszázadban biztosan rendez nyári olimpiát és paralimpiát. A kérdés mégsem az, hogy szeretnénk-e ezt, hanem elsősorban az: képes és hajlandó-e az ország ezért áldozatot is vállalni. Ma itthon, sajnos előfordul, hogy sok 9 éves gyermek lábán eddig életében nem volt rendes, saját cipő. Erkölcstelen lenne, ha ez – avagy vidéken mások nyomora és kilátástalansága – mit sem számítana, ellenben néhány túlkoros játékos olimpiával ünnepeletné önmagát. Egy fővárosi szaktanulmány szerint csupán a közlekedés fejlesztését - az olimpiára tekintettel - szolgáló beruházások költség-igény 1896 milliárd forintot tenne ki. A jelképes számban sportberuházás még nincs is. Ma fasírt van a főváros és a kormány között, ezért egyetlen „olimpiai” fejlesztés sem folyik. Szakemberek vallják: 20012-re már behozhatatlan a késedelem. Egy 2 milliós várost nem lehet 2-3 évig kiüríteni, hogy építkezni lehessen. A sportminiszter mégis 70-80 %-os készülséget vizionál. Nyomat sem látni közben, hogy miféle koncepcióval, „hungarikummal” lepnénk meg a világot a pályázatban. Ehhez az árvalányhaj és a népi tánc aligha lesz elegendő.

A magyar sport válságban van. A hazai testkultúra zsugorodik és tengődik, térvesztése megállíthatatlannak tűnik. Előbb európai modernizációja következne, s csak azután, erre a szilárd bázisra épülhetne a nagy ambíció. Különben kiknek és minek ölnénk dollár-milliárdokat 3 hét nyári látványosságába?

A Hoffmann meséi című Offenbach operában Olympia egy bábu, amely időnként (táncot) lejt, kattog és énekel. Ne érzjük be annyival, hogy a mese, a bábjáték és a mímelés már megvan, sőt zene füleinknek.